

SEKCIJA ZA MUZEJSKO DOKUMENTACIJO PRI SMS IN PREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA V DIGITALNI OBLIKI

MAG. TITA PORENTA, NINA SOTELŠEK,

MAG. GORAZD KNIFIC, MAG. DARKO KNEZ, MIHA ŠPIČEK

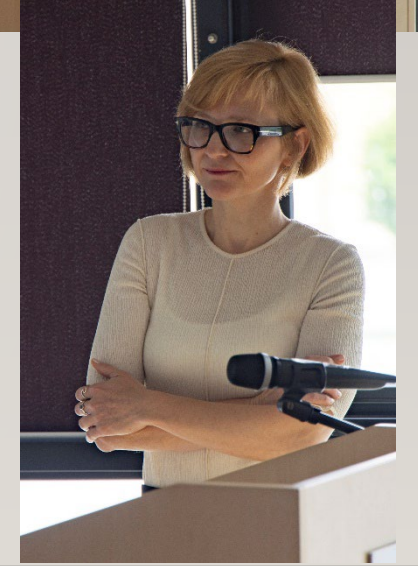
IV. KONGRES SLOVENSКИH MUZEALCEV

KOPER, 20. – 22. SEPTEMBER 2023

POSVET PREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA V DIGITALNI OBLIKI,

LJUBLJANA, 15. 5. 2023

JURE KUSETIČ: KAJ JE E-DEDIŠČINA?

Projekt Premična e-Dediščina **se bo izvajal** v sodelovanju s Službo za premično dediščino in muzeje v Narodnem muzeju Slovenije in Ministrstvom za kulturo.

Služba ugotavlja, da imajo muzeji in galerije na spletu javno objavljen le manjši del svojih inventariziranih predmetov, **da upravljanje dediščinskih e-vsebin ne poteka sistematično in povezano** in da na spletu v **celoti manjka register premične kulturne dediščine**.

Rešitve ponuja projekt **Premična E-dediščina**. Cilj projekta je razvoj digitalne infrastrukture, ki bo omogočila celovito digitalno vodenje dokumentacije zbirk in večjo dostopnost premične kulturne dediščine za vse deležnike, t. im. Informacijski sistem *Premična e-Dediščina*.

MAG. GORAZD KNIFIC IN NINA SOTELŠEK: KAKO DOKUMENTIRAMO IZVORNO DIGITALNO MUZEJSKO GRADIVO

Za izvajanje digitalizacije gradiva v muzejih je pomembno, da se le-ta izvaja redno in dosledno, da bo gradivo pripravljeno za prihodnjo objavo na skupnem registru premične dediščine in na enotni dediščinski platformi *e-Dediščina*.

Podatki v register ne bodo mogli biti preneseni, dokler ne bodo urejeni zapisi v skladu s Pravilnikom o registru kulturne dediščine, dokler za fotografsko gradivo ne bodo rešene avtorske pravice ter lastništvo izvornih predmetov.

Vzporedno z registrom naj se vzpostavi centralna podpora vsem muzejem, kjer so zaposleni strokovnjaki, ki poznajo vsebinske in tehnične probleme muzejskega dela.

DOC. DR. TATJANA HAJTNIK: *SLOVENSKI ELEKTRONSKI ARHIV E-ARH.SI: DIGITALIZACIJA POSTOPKA ARHIVIRANJA*

Kako se z dolgoročno hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva spopadajo slovenski arhivi?

1. Imajo urejene pravne podlage za izvajanje dolgoročne e-hrambe,
2. Imajo vzpostavljen slovenski javni elektronski sistem e-ARH.si, ki je bil realiziran kot odziv na izzive digitalne dobe. Vanj so vključeni postopki prevzemanja arhivskega gradiva (digitiziranega in v izvorno digitalni obliki) v pristojne arhive, njegovo nadaljnjo strokovno obdelavo, dolgoročno hrambo v skladu z veljavno zakonodajo ter nadaljnjo uporabo.
3. Izdelali so pravila za ustvarjalce arhivskega gradiva. Vsak ustvarjalec sodeluje s pristojnim arhivom, ki zanj pripravi pisno strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva.

DOC. DR. INES VODOPIVEC:
SKUPNI EVROPSKI PODATKOVNI PROSTOR ZA KULTURNO DEDIŠČINO

Ključni vidik za uspešnost uvajanja novih digitalnih modelov in infrastruktur je medsektorsko povezovanje in razvoj, **izmenjava izkušenj, nadgrajevanje uveljavljenih slovenskih sistemov in spremljanje mednarodnih praks, kar je** bistvenega pomena tudi v pristopu do uporabnikov kulturne dediščine.

Europeana je brezplačna platforma, ki nudi tudi vse oblike dokumentacijsko-informativne podpore. Glede mednarodnega povezovanja so na voljo tudi številni drugi projekti, ki podpirajo vsebinske, finančne in tehnološke rešitve.

Spodbuda muzejem za objavljanje svojega gradiva na spletnih straneh. Živimo v času Googla, ki pomeni vrata do informacij, mreženje podatkov in pot do izvajanja priporočil Evropske komisije.

UROŠ KRISTAN, TINE KUMP, MAG. GORAZD KNIFIC: **INFORMACIJSKI SISTEM ZA MUZEJSKO DOKUMENTACIJO KRONOS**

- Kronos je informacijski sistem za vodenje dokumentacije, ter dodatnimi moduli za vodenje muzejskih aktivnosti od spletnega objavljaja do digitalnega vodenja depojev.
- Kronos ni le razširjena inventarna knjiga temveč sistem za manipulacijo z velikimi sklopi podatkov na enkrat.
- Večina procesov in dejanj je avtomatiziranih in z njimi lahko vnašamo nove zapise ali prenašamo večje število enot s pomočjo košaric, ki jih je možno tudi shranjevati.
- Delo različnih muzejskih in galerijskih vlog (kustosov, konservatorjev, dokumentalistov, promotorjev, pedagogov) in delovni procesi so integrirani v delovanje sistema, kjer vsak od navedenih doda le svoj delček v skupno generacijo ali migracijo zapisov v bazi s pomočjo avtomatskih akcij ali »čarovnikov«.
- Aplikacija prepoznava pravilno imenovane datoteke glede na povezave na enote v bazi in sama generira nove zapise v ustrezne dokumentacijske zbirke ter pripenja ustrezno slikovno gradivo.
- Aplikacija prepoznava QR kode lokacij gradiva in z njo lahko brez vsakega truda urejamo svoje depoje le s skeniranjem teh kod.

ZAKLJUČKI POSVETA

- Potrebujemo bolj trdne pravne podlage in standarde ter drugačno razumevanje kaj je muzejska dokumentacija oz. digitalizacija muzejskega gradiva in kakšen je njen smisel. Dokumentiranje in digitalizacija kulturne dediščine sta **sestavna dela informacijske podpore pri izvajanju varstva kulturne dediščine** ter pogoj za učinkovito upoštevanje Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja za potrebe izobraževanja in gospodarstva.
- **Rešitev za uspešno digitalizacijo kulturne dediščine je en portal muzejskega gradiva**, pogoj za vzpostavitev registra pa je **ureditev muzejskih zbirk v skladu s standardi**.
- **Potrebujemo dober dokumentacijski sistem za zajem, hranjenje in posredovanje metapodatkov**.
- Ključni vidik za uspešnost novih digitalnih modelov in infrastruktur je medsektorsko in mednarodno povezovanje ter razvoj.
- Digitalizacija je tudi **tehnološki proces**, zato je nujno večje vključevanje IT-rešitev in IT-strokovnjakov.

Hvala za pozornost!

Vabljeni, da se vpišete v Sekcijo za muzejsko dokumentacijo.
Fotografije: Blaž Verbič

Pišite nam na e-naslov **sekcija.md@gmail.com**

Posnetek posveta
Premična kulturna dediščina v digitalni obliki je objavljen
na You Tube kanalu

<https://www.youtube.com/watch?v=MTqznhtnCGU>

https://www.youtube.com/watch?v=8bKV_PKk2-w